

Nr. 420.

Av herr **Håstad m. fl.**, *angående viss ändring i förordningen om statsbidrag till erkända arbetslöshetskassor.*

Såsom bidrag till de erkända arbetslöshetskassorna hemställer chefen för socialdepartementet i statsverkspropositionens femte huvudtitel, punkt 50, om ett förslagsanslag å 40 000 000 kronor. Ett bifall härtill skulle innebära en fördubbling av anslaget i förhållande till innevarande budgetår.

Ökningen av kostnaderna kan till viss del hänföras till det förhållandet, att arbetslösheten beräknas under kommande budgetår bli något högre än under budgetåret 1953/54. Sälunda räknar departementschefen med ett genomsnittligt antal understödsdagar om 3,5 för året 1954/55, medan motsvarande siffra under innevarande år upptogs till 2,6. Den huvudsakliga kostnadsökningen har dock omedelbart samband med den föregående år genomförda nya kostnadsfördelningen mellan staten och försäkringstagarna i vad avser kassornas utgifter. Det bidragssystem, som därvid accepterades, innebar att statens procentuella andel av understödskostnaderna, i förhållande till vad som gällde tidigare, stiger mera proportionellt vid liten än vid stor arbetslöshet.

Som ett alternativ till detta bidragssystem föreslogs från vårt håll en ordning enligt vilken vid mer betydande arbetslöshet statens totala bidrag skulle vara något högre, medan bidraget vid ringa arbetslöshet i stället skulle komma att ligga något lägre än enligt nuvarande bestämmelser. Denna målsättning överensstämde med direktiven till 1951 års utredning om arbetslöshetsförsäkringen. För att ernå den av oss åsyftade kostnadsfördelningen förordade vi därför en sänkning av grundstatsbidraget med omkring en tredjedel och en justering uppåt av skalan för det s. k. daghjälpbidraget. Vid en tillämpning av vårt förslag för beräkningen av statsbidraget för kommande budgetår skulle väsentliga besparingar kunna uppnås, utan att detta skulle medföra någon starkare påfrestning av arbetslöshetskassornas fonder.

I samband härmed bör frågan om understödsverksamhetens omfattning under kommande budgetår något beröras. Departementschefen bygger sin beräkning av statsbidragsbeloppens storlek på en av arbetsmarknadsstyrelsen verkställd uppskattning av undersödsverksamhetens omfattning under 1954/55. I avsaknad av påtagliga omständigheter, som kan leda till en stadigvarande sänkning av understödsfrekvensen genom en allmän ökning av sysselsättningen under budgetåret 1954/55, har styrelsen därvid utgått från ett antal understödda dagar per medlem under budgetåret i fråga om 3,5 dagar. Detta utgör genomsnittet för tolv månadersperioden, som slutar med maj, juni och juli månader 1953.

Det är helt naturligt vanskligt att uttala sig med någon större säkerhet om storleken av arbetslöshetens omfattning. Säkerligen har även arbetsmarknadsstyrelsen i förvisning härom räknat med en viss trygghetsmarginal vid sin

uppskattning av antalet understödsdagar. Av vad som framgår av styrelsens petita synes icke vid denna bedömning hänsyn ha tagits till den av styrelsen i annat sammanhang föreslagna ökningen av möjligheterna att hänvisa även till kassorna hörande arbetslösa till beredskapsarbete. Enligt arbetslöshetskungörelsens nuvarande avfattning erfordras personlig hjälpansökan vid arbetslöshetsnämnderna för att beredskapsarbete skall kunna anvisas. Enär de arbetslösa i mycket ringa utsträckning anmält sig hos arbetslöshetsnämnderna har anvisningsmöjligheterna i motsvarande grad begränsats. Kassorna har härigenom belastats med kostnader som kunnat undvikas, om de angivna hindren för anvisning av beredskapsarbete avlägsnats. Styrelsen har därför förordnat en uppmjukning av hänvisningsreglerna. Departementschefen ansluter sig till detta förslag samt anför att beredskapsarbetena bör kunna komma i fråga för arbetslösa av alla kategorier. Härigenom skulle åtskilliga arbetslösa, som enligt nuvarande bestämmelser erhåller daghjälp från arbetslöshetskassa, kunna hänvisas till beredskapsarbete, varigenom kassorna automatiskt befrias från att utge fortsatt daghjälp. Departementschefen framhåller även, att belastningen å arbetslöshetskassorna härigenom skulle minska. Huruvida det bör ankomma på Kungl. Maj:t ensam att meddela erforderliga bestämmelser rörande ifrågavarande uppmjukning av hänvisningsreglerna kan dock diskuteras. Riksdagen synes åtminstone böra beredas möjlighet att uttala sig efter vilka riktlinjer uppmjukningen bör ske.

Vid beräkningen av det totala statsbidraget till kassorna borde hänsyn ha tagits till den minskning i belastningen på kassorna som blir en följd av ett utvidgat hänvisningsförfarande genom en mindre nedräkning av det genomsnittliga antalet understödsdagar. Vid tillämpning av vårt förslag skulle enligt våra beräkningar anslaget kunna nedsättas med 5,5 miljoner kronor.

På grund av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte

dels uttala, att 2 § förordningen den 15 juni 1934 om statsbidrag till erkända arbetslöshetskassor måtte erhålla följande lydelse.

Grundstatsbidrag utgår, där ej annat följer av vad nedan i andra stycket sägs, för varje dag, för vilken daghjälp utgivits, med dels ett grundbelopp av en krona 50 öre vid en daghjälp av fem kronor, dels ock ett tilläggsbelopp av 15 öre för varje hel krona, varmed daghjälpen överstiger fem kronor; dock må grundstatsbidraget ej i något fall uppgå till högre belopp än tre kronor 30 öre för varje understödsdag.

Har daghjälpen fastställts till lägre belopp än fem kronor, skall grundstatsbidraget utgå med 30 procent av det fastställda beloppet.

Daghjälpsbidrag utgår — — — särskilda bestämmelser.

Familjetilläggsbidrag utgår — — — under året.

dels ock uttala att den som bilaga till förordningen den 15 juni 1934 om statsbidrag till erkända arbetslöshetskassor fogade tabellen ändras på sätt nedan anges.

Antal understödda dgr per medlem	Daghjälpsbidragets storlek i % av hela kostnaden för understöd vid olika antal understödda dgr per medlem	Antal understödda dgr per medlem	Daghjälpsbidragets storlek i % av hela kostnaden för understöd vid olika antal understödda dgr per medlem	Antal understödda dgr per medlem	Daghjälpsbidragets storlek i % av hela kostnaden för understöd vid olika antal understödda dgr per medlem
0—3	0,0	6	36,7	17	78,1
3,25	4,0	7	44,2	18	79,6
3,50	7,8	8	50,4	19	80,9
3,75	11,4	9	55,7	20	82,0
4	14,8	10	60,2	21	82,9
4,25	18,2	11	64,0	22	83,6
4,50	21,4	12	67,2	23	84,2
4,75	24,4	13	70,0	24	84,6
5	27,2	14	72,4	25	84,8
5,25	29,8	15	74,5	26—35	85,0
5,50	32,2	16	76,4		

Särskilda bestämmelser: — — — överstiger 35.

Stockholm den 27 januari 1954.

Elis Håstad.

Jean Braconier.

Eva Karlsson.

Karin Wetterström.

E. Birke.

Nr. 421.

Av herr **Håstad m. fl.**, ang. anslaget till bidrag till erkända arbetslöshetskassor.

Under återopande av vad som anförts i de likalydande motionerna nr I:240 och II: 420 om viss ändring i förordningen den 15 juni 1934 om statsbidrag till erkända arbetslöshetskassor hemställes,

att riksdagen till bidrag till erkända arbetslöshetskassor för budgetåret 1954/55 måtte anvisa ett förslagsanslag av 34 500 000 kronor.

Stockholm den 27 januari 1954.

Elis Håstad.

Jean Braconier.

Eva Karlsson.

Karin Wetterström.

E. Birke.